

Betekenis van de Kerk moet zijn: Ik zal er zijn voor jou

Het symposium is benut om ook een bijdrage te leveren aan de Synode 2023. Vertrekpunt was de overkoepelende vraagstelling voor de synode die ons allen ziet als reisgenoten. Hoe willen we samen onderweg zijn? In vier subgroepen zijn vier vragen besproken die plenair zijn gedeeld. De synthese uit de rapportages is hieronder opgenomen.

Waardering

Er wordt waardering uitgesproken voor de synodale weg die deze Paus heeft gekozen en het risico dat hij hiermee durft te nemen. Het synodale proces als zodanig geeft blijk van samen verantwoordelijk zijn. Het ademt: wij zijn de Kerk. Gehoopt wordt dat het echt verschil gaat maken vooral voor de positie van de vrouw in de Kerk. Het KVD wenst de synode de adem van de Geest en veel wijsheid toe.

Onze droom samengevat

“Verdieping, inspiratie en verbinding” zijn de kernwoorden van het KVD. KVD-vrouwen zoeken precies dat ook in de Kerk en willen daaraan in alle opzichten op gelijke voet met mannen ook zelf een bijdrage leveren. Betekenis van de Kerk moet zijn: Ik zal er zijn voor jou.

Dat betekent voor ons dat de Kerk:

1. haar basis houdt in het Evangelie dat een bevrijdende boodschap van liefde brengt;
2. begaan is met het lot en het leven van mensen;
3. in open verbinding met de samenleving staat en aansluiting zoekt bij hetgeen daar leeft, bij de belevingswereld van mensen van nu;
4. daarbij de lange lijnen in het oog houdt en niet meewaait met de waan van de dag;
5. gemeenschapszin brengt in de gepolariseerde samenleving;
6. openstaat voor en veiligheid, ruimte en gelijke mogelijkheden biedt aan iedereen, ongeacht leeftijd, geslacht, geaardheid of wat voor onderscheid dan ook (inclusiviteit);
7. opkomt voor gelijkheid en gelijke kansen;
8. ook ongelovigen en zoekenden welkom heet en een luisterend oor biedt;
9. bereid is daadwerkelijk te luisteren en te vernieuwen, gedachtengoed en leer te herijken;
10. voor vrouwen de mogelijkheid van wijding gaat openstellen en het celibaat facultatief maakt;
11. solidair is en die solidariteit (denk aan klimaatprobleem, opvang van vluchtelingen en armoede) handen en voeten geeft (M25)
12. haar leden in lijn daarmee aanspoort hun talenten vruchtbaar te maken en zich in te zetten voor anderen;
13. actief aansluiting zoekt bij andersgelovigen en ook inzet op oecumene en interreligieuze ontmoeting.

Wat is (de betekenis van) de Kerk voor jou en hoe is het om vrouw te zijn in de Katholieke Kerk? Niet iedereen verstaat hetzelfde onder “de kerk”. Er wordt een verschil tussen “het instituut” en “de mensen” ervaren. Belangrijk voor “kerk zijn” is het gevoel samen gemeenschap te zijn en dat is verzwakt.

De Kerk is sommigen dierbaar maar anderen zijn teleurgesteld en weer anderen staan er neutraal tegenover. Tegelijkertijd is er het besef dat je er zelf iets van kunt maken en men spreekt ook uit: “Ik

maak zelf wat van het kerk-zijn". Het is een plek waar je veel kunt betekenen en doen. Vrouwen kunnen zelf hun positiviteit bewaren en zich inzetten en doen dat ook.

Voor vrouwen in de Katholieke Kerk is het een gemis dat zij niet zonder onderscheid met mannen vanuit eigen talenten mee kunnen doen in alle functies die er zijn. Er zijn te weinig priesters die vrouwen werkelijk serieus nemen.

De Kerk wordt tegelijkertijd gezien als "vertrouwde plaats waar het geloof wordt gevierd, inspiratie wordt opgedaan". Er wordt dankbaarheid uitgesproken voor wat de Kerk geeft en gegeven heeft. Betekenis van de Kerk moet zijn: "Ik zal er zijn voor jou."

Waarom beleef je vreugde?

Vreugde is te vinden in:

1. Liturgie en traditie. De Kerk biedt sacramenten voor de sleutelmomenten (lief en leed, geboorte, vreugde en afscheid) in het leven en rituelen die steun geven. Daar vind je rust, betekenis, troost en inspiratie.
2. Spiritualiteit en mystiek, ook gevoed door muziek.
3. De Geschriften en het gebed.
4. De gemeenschap: het gevoel erbij te horen en een gemeenschap mensen die op zoek zijn naar de liefde te vormen. Een plek waar je contact met elkaar maakt.
5. Vanuit die gemeenschap werken aan diaconie en vrijwilligerswerk.
6. Het delen van "levenswaarden". Herkenning van die gedeelde waarden bij andere leden van de gemeenschap.

Welke belemmeringen ervaar je ofwel wat is je droom?

De Kerk als "instituut" wordt als te klerikaal en star ervaren (klerikalisme). Er is een afstand tussen de geestelijkheid en de gelovigen. Het lijken gescheiden werelden. In Nederland wordt de Kerk als behoudend en steeds behoudender ervaren. Daarmee wordt de afstand tussen Kerk en samenleving (ver)groot en verliezen mensen hun anker. Dat doet verdriet.

Er is onvoldoende wisselwerking tussen priesters en gelovigen. De kwaliteit van priesters is zeer wisselend. Sommigen worden ervaren als "onder de maat; formalistisch en wereldvreemd". Zij hebben geen voeling met de maatschappij en leven een heel ander leven dan bijv. de gezinnen waarin ouders hun kinderen opvoeden. Dat geeft afstand, leidt tot botsingen en onbegrip. Er zou een optie moeten zijn dat priesters ook een gezin kunnen hebben zoals permanent diakenen ook. Het celibaat als facultatief.

Belangrijk te zeggen dat het beeld niet eenduidig is. Er zijn zeker ook priesters die open zijn, de wereld kennen en wel inspireren.

De Kerk moet mensen steun geven. Dat wordt niet altijd zo ervaren. Omdat de boodschap vaak ver af staat van de belevingswereld van nu maar ook omdat er, juist als het crisis is, zoals in de coronaperiode, geen aandacht lijkt te zijn voor de werkelijke noden van de mensen, bijv. voor degenen die alleen zijn.

De Kerk heeft het contact met de jeugd verloren. De Kerk zou er moeten zijn voor jong én oud, juist ook de generaties verbinden.

Vrouwen worden onvoldoende in de gelegenheid gesteld hun talenten tot bloei te brengen binnen de Kerk. Vrouwen hebben binnen de Kerk niet dezelfde mogelijkheden als mannen. Die behoefte bestaat bij velen wel. Gedroomd wordt van een Kerk die bereid is na te denken over wijding van vrouwen en gelijke mogelijkheden voor ontwikkeling binnen de Kerk, van een Kerk waarin alle functies op gelijke voet vervuld kunnen worden door mannen en vrouwen.

Probleem vormt de schaalvergroting met name in kleinere gemeenten. Kerken worden gesloten zonder daarvoor iets in de plaats te zetten. Dan resteert leegte. Zet ook in op andere vormen van vieren dan eucharistie en geeft ruimte aan gebedsvieringen, aan oecumene en interreligieus vieren. Dat moet kunnen met behoud van ieders eigenheid en identiteit.

Versterk de gemeenschap, benut alle krachten van leken inclusief vrouwen. Dan vergroot je ook de mogelijkheid aan vragen en noden tegemoet te komen en naar buiten te treden.

Wat voor Kerk zou je volgende generaties vrouwen gunnen ofwel welk advies zou je in dat verband willen geven aan de synode 2023 in Rome?

1. Luister echt naar de inbreng vanuit de gelovigen die in deze synode wordt verzameld. Luister daarbij speciaal naar de inbreng van vrouwen en jongeren.
2. Geef daadwerkelijk inhoud aan de gelijkwaardigheid van vrouwen door vrouwen de ruimte te geven binnen de Kerk meer functies te vervullen. Daarbij geldt dat ruimte nodig is voor het vrouwelijke perspectief. Dat perspectief heeft een eigenheid die aanvullend is. Vrouwen leggen bovendien andere verbindingen tussen Kerk en samenleving. Het zijn vaak juist vrouwen die het geloof doorgeven.
3. Denk na over een manier om toe te groeien naar een Kerk waarin alle functies voor mannen en vrouwen op gelijke voet bereikbaar zijn, inclusief de wijdingen en realiseer dit. Zo kun je meer talenten aanboren en wordt de Kerk beter en breder.
4. Maak het celibaat facultatief.
5. Het ambt van pastoraal werker en de aanstelling van vrouwen in die functie moeten worden opgewaardeerd. Datzelfde geldt voor andere vormen van vieren en geloofsbeleving dan de eucharistie.
6. Verbreed de opleiding van priesters en leer hen in de opleiding daadwerkelijk te luisteren en open te staan. Luister juist ook naar vrouwen en jongeren. Feedback geven maar zeker ook (willen) ontvangen (ook van leken) is een kunst die hen verder kan brengen.
7. Voorzie de parochiebesturen en bisdommen van breed georiënteerde adviseurs en niet alleen uit eigen kring maar mensen met voeling breed in de samenleving.
8. Laat priesterstudenten hun opleiding samen met vrouwen volgen.
9. Inspreek en inbreng vanuit de gemeenschap zijn belangrijk. Vorm pastorale beraden, diocesaan en interdiocesaan die breed zijn samengesteld en waarin zoals in België steeds ook vrouwen zitting hebben.